

POSTANOWIENIE

Dnia 26 kwietnia 2006 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Teresa Bielska-Sobkowicz (przewodniczący,
sprawozdawca)

SSN Antoni Górski

SSN Grzegorz Misiurek

w sprawie z powództwa W.W.

przeciwko "C." Spółce z o.o. w B.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 26 kwietnia 2006 r.,

zażalenia powoda na postanowienie Sądu Apelacyjnego [...]

z dnia 19 października 2005 r.,

oddala zażalenie i oddala wniosek pozwanego o zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 19 października 2005 r. Sąd Apelacyjny odrzucił skargę kasacyjną powoda W. W. wobec nieuiszczenia wpisu sądowego. Powód, wezwany do uiszczenia wpisu od skargi, wysłał listem poleconym wniosek o zwolnienie go od powyższej opłaty, wskazując jednakże błędny adres Sądu Apelacyjnego (ul. E. 4, w O., podczas gdy Sąd ten mieści się przy ul. E. 4 w W.). Pismo powoda trafiło do Sądu Rejonowego w O. i zostało przekazane przez ten Sąd Rejonowy według właściwości, wpłynęło jednak do Sądu Apelacyjnego w [...] już po upływie tygodniowego terminu, o którym mowa w art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 13 czerwca 1967 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (j. t.: Dz. U. z 2002 r. Nr 9, poz. 88 ze zm.), co skutkowało koniecznością odrzucenia skargi na zasadzie art. 16 ust. 3 tej ustawy.

Powyższe postanowienie pełnomocnik powoda zaskarżył w całości zażaleniem, zarzucając mu obrazę art. 120 § 1 k.p.c. w zw. z art. 113 i art. 114 § 1, art. 115 k.p.c., art. 325 k.p.c., art. 361 k.p.c., art. 365 § 1 k.p.c. i art. 394 § 1 k.p.c., a w konsekwencji także art. 398⁶ § 2 k.p.c.. Wskazując na powyższe, wnioś o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości oraz o rozpoznanie i uwzględnienie wniosku o dalsze zwolnienie od kosztów sądowych, a także o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania zażaleniowego, a nadto, z ostrożności procesowej na zasadzie art. 168 § 1 i art. 169 § 2 i 3 k.p.c., o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o dalsze zwolnienie powoda od kosztów sądowych i przyjęcie wniosku w tym przedmiocie do rozpoznania na podstawie nowych dowodów, załączonych do pisma. W uzasadnieniu żalący podniósł między innymi, że przedstawiony przez niego pocztowy dowód nadania, mający walor dokumentu urzędowego, zawiera prawidłowy adres Sądu Apelacyjnego.

W odpowiedzi na zażalenie pozwany wnioś o jego oddalenie oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Przede wszystkim należy zwrócić uwagę, że kognicją Sądu Najwyższego objęte jest jedynie zażalenie na postanowienie o odrzuceniu skargi kasacyjnej. Sąd Najwyższy nie rozpoznaje wniosków o zwolnienie od kosztów sądowych ani wniosków o przywrócenie terminu do złożenia takiego wniosku, stąd też wnioski w tym przedmiocie zawarte w petitum zażalenia są bezprzedmiotowe.

Odnosząc się do zarzutów wadliwego odrzucenia skargi kasacyjnej, należy wskazać na następujące kwestie. Skarga kasacyjna została odrzucona, bowiem w ustawowym terminie wpis sądowy od niej nie został uiszczony. Konsekwencją braku wpłaty jest, zgodnie z art. 16 ust. 1 uksc, obowiązującej w dacie wydania zaskarżonego postanowienia, odrzucenie skargi. Odnosząc się do zarzutów dotyczących uchybienia przez Sąd prawomocności zwolnienia powoda od kosztów sądowych należy zauważyć, co zresztą trafnie podniósł pozwany w odpowiedzi na zażalenie, że powód, wbrew swemu kategorycznemu twierdzeniu, nie był zwolniony od kosztów sądowych w całości. Co prawda powód składał taki wniosek (k. 46), jednakże ostatecznie przyznano mu zwolnienie od kosztów jedynie co do opłaty sądowej od pozwu i to tylko w części przekraczającej kwotę 10 000 zł. (k. 72). Na dalszych etapach postępowania zwolniono zaś powoda od opłaty od zażalenia na postanowienie o odrzuceniu apelacji (k. 321), a po uchyleniu tegoż postanowienia przez Sąd Apelacyjny — od wpisu od apelacji (k. 332). Skutek prawny tych orzeczeń, w postaci zwolnienia od kosztów sądowych, nie rozciągał się zatem na całe postępowanie, a jedynie na poszczególne jego etapy (por. postanowienie SN z 26.7.2000 r., I CZ 89/00, LEX nr 51344). Wezwanie powoda przez Sąd Apelacyjny do uiszczenia opłaty od skargi kasacyjnej było zatem prawidłowe.

Istotnym problemem wymagającym rozstrzygnięcia jest zatem to, czy złożenie przez powoda, w określonym do uiszczenia przedmiotowej opłaty terminie, wniosku, który powód mylnie zaadresował, oznaczając, jako siedzibę Sądu Apelacyjnego, miasto O., należy uznać za doręczone Sądowi Apelacyjnemu w terminie otwartym do wniesienia wpisu od skargi. Należy zgodzić się z żalącym, że samo oznaczenie sądu według właściwości rzeczowej było prawidłowe.

Natomiast pełnomocnik powoda ponad wszelką wątpliwość błędnie oznaczył na kopercie siedzibę Sądu. Świadczy o tym nadruk adresu na kopercie, w której

wniosek został doręczony za pośrednictwem poczty (k. 386). Żalący nie może skutecznie powoływać się na pocztowy dowód nadania, który świadczy jedynie o tym, że w oznaczonym dniu została nadana przesyłka adresowana do określonego odbiorcy. Natomiast w stanie faktycznym niniejszej sprawy istotne znaczenie ma adres zapisany przez nadawcę na kopercie. Był to zapewne skutek przypadkowego przeoczenia, lecz zarazem takiego, któremu można przypisać charakter zawinionego zaniechania, albowiem pełnomocnik powoda, a być może inna osoba, za której działanie lub zaniechanie on odpowiada, najwidoczniej przez niedbalstwo nie sprawdzili treści zapisanego na kopercie adresu przed wysłaniem przesyłki.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego wielokrotnie wyrażano pogląd, że w razie złożenia wniosku lub środka zaskarżenia do sądu niewłaściwego, termin byłby dochowany jedynie wówczas, gdyby przed jego upływem sąd niewłaściwy przekazał wniosek sądowi właściwemu (tak zwłaszcza w postanowieniu SN z 29.8.1970 r., I PZ 56/70, LEX nr 6783; podobnie, w odniesieniu do środków odwoławczych w postępowaniu cywilnym, m.in. w postanowieniu SN z 2.6.1978 r., I CZ 66/78, niepubl.; postan. SN z 14.11.1973 r., II CZ 183/73, OSPiKA 1974/5, poz. 97; uchwała SN z 28.11.1987 r., III CZP 33/87, OSNCP 1988/5, poz. 73).

Mając zatem na względzie, iż pełnomocnik powoda został wezwany do uiszczenia opłaty dnia 30 września 2005 r. (k. 366), termin do uiszczenia opłaty upływał dnia 7 września 2005 r., zaś błędnie zaadresowany przez żalącego wniosek został nadany w Urzędzie Pocztowym O. 1 dnia 11 października 2005 r., należy dojść do konkluzji, że wniosek został przedstawiony Sądowi Apelacyjnemu po terminie i jako taki, nie podlegał uwzględnieniu. Odrzucenie skargi kasacyjnej było zatem zasadne.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c., oddalił zażalenie jako nieuzasadnione.